

Vážený pan ministr
Mgr. Daniel Herman
Ministerstvo kultury

V Praze dne 29. 5. 2015
Č.j.: 831-2015/EF

Věc:
**Připomínky ČKA k zákonu o ochraně
památkového fondu**

Vážený pane ministře,

v návaznosti na předložený materiál - návrh zákona o ochraně památkového fondu a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochraně památkového fondu). Vám sděluji, že k jeho znění uplatňujeme následující připomínky.

Pro další postup při vypořádání uplatněných připomínek je za Českou komoru architektů kontaktní osobou Mgr. Eva Faltusová na mailu eva.faltusova@cka.cc.

S pozdravem

Ing. arch. Ivan Plicka
Předseda České komory architektů

STANOVISKO ČKA K MATERIÁLU „NÁVRH ZÁKONA O OCHRANĚ PAMÁTKOVÉHO FONDU“

K § 10

Považujeme za nesystémové, že Kancelář prezidenta republiky vykonává památkovou péči na Hradě, jehož je sama hlavním uživatelem.

Tato připomínka je doporučující.

K § 14

Doporučujeme, aby mezi regulované činnosti byly zahrnuty též projektové práce na nemovitých kulturních památkách a stavbách nacházejících se v památkově chráněných územích. Měla by být přitom zavedena zákonná povinnost, aby projektové práce na kulturní památce prováděl autorizovaný architekt a práce v památkově chráněném území se vždy alespoň účastnil.

Odůvodnění:

Nemovité kulturní památky (stavby nebo pozemky), jejichž ochranou se zákon o ochraně památkového fondu zabývá, jsou významné svou uměleckou, architektonickou, uměleckořemeslnou, řemeslnou, technickou, urbanistickou anebo krajinnou hodnotou, nebo jsou významným pozůstatkem lidského osídlení na našem území v minulosti, nebo se váží k významným osobnostem či událostem. Jako takovým by jim měla být věnována patřičná odborná péče z hlediska uměleckého, historického, společenského, architektonického a stavebně technického. Aby mohla být takto komplexní péče stavebním památkám věnována, je zapotřebí, aby péčí o ně byly pověřeny osoby s takto široce koncipovaným vzděláním. Tento komplexní požadavek v systému vysokoškolského vzdělávání v ČR splňují pouze obory s architektonickým zaměřením. Architekt je profesně vzděláván a následně autorizován pro kvalifikovaný výkon práce na kulturní památce, je-li kulturní památkou pozemek nebo stavba, a pro kvalifikovaný výkon práce v památkovém území a to na všech úrovních autorizace dle zákona 360/1992 Sb. Architekt je akademicky a dále profesně vzděláván ke způsobilosti koordinovat, kooperovat, být v oblasti ochrany kulturních památek integrujícím článkem.

Tato připomínka je doporučující.

K § 15

Požadujeme ustanovení v tomto znění zrušit.

Odůvodnění:

Veřejný zájem na ochraně kulturního dědictví v souvisejících správních řízeních hájí dotčený orgán prostřednictvím závazného stanoviska. Domníváme se, že to je z hlediska ochrany kulturního dědictví dostačující. Spolek, který podle svých stanov vyvíjí činnost při ochraně architektonického dědictví, může navíc založit jakákoli osoba bez odborného vzdělání. Zakládání účastenství spolků v těchto řízeních je nadbytečné a zneužitelné pro obstrukce v těchto řízeních.

Tato připomínka je zásadní.

K § 21, § 31, § 70, § 72

Domníváme se, že povinnosti vlastníka týkající se péče o kulturní památku jsou stanoveny nepřiměřeně přísně a taková úprava není možná, nebude-li povinností odpovídat nárok vlastníka kulturní památky na získání příspěvku od státu, který alespoň v částečné míře pokryje nutné náklady. Totéž se týká vlastníka nemovitosti, která není kulturní památkou, ale nachází se v památkovém území.

Tato připomínka je doporučující.

K § 21 odst. 4

V tomto zásadním ustanovení, které vymezuje legální nakládání s památkou ze strany jejího vlastníka, není ani náznak možnosti, že by památka mohla být za určitých podmínek stavebně doplněna, pozměněna nebo jinak adaptována pro možnost soudobého užívání. Mluví se zde de facto pouze o ochraně a užívání. Je nutno si uvědomit, že každá nemovitá kulturní památka odpovídá době svého vzniku a je zcela logické, že 21. století se stavba užívá a funguje jiným způsobem než v době jejího vzniku z hlediska soudobých nároků na užívání staveb. Není tedy možné aspirovat na zachování stavby v nedotčeném stavu, stavba se musí přizpůsobit aktuálním potřebám.

Požadujeme ustanovení doplnit tak, aby bylo zřejmé, že povinností vlastníka je nejen dbát o zachování a údržbu památky, ale též o její vývoj.

Tato připomínka je doporučující.

K § 44 a § 45

Požadujeme, aby byly v seznamu památkového fondu u jednotlivých památkově chráněných objektů podrobně popsány hodnoty, pro které je objekt chráněn. Toto přispěje k vhodnému nakládání s těmito objekty a předvídatelnosti rozhodování orgánů památkové péče.

Tato připomínka je zásadní.

K § 52

Požadujeme, aby byla z ustanovení odstraněna povinnost k žádosti o posouzení práce v památkovém území a ochranném památkovém pásmu dokládat stavebně historický průzkum.

Odůvodnění:

Zpracování SHP představuje pro stavebníka náklady a povinnost jeho zpracování by tak neměla být ukládána paušálně ale jen za okolností, že je ke zpracování důvod, což jistě není případ všech prací v památkových územích. Navrhujeme, aby povinnost zpracovat SHP vznikla až na základě rozhodnutí příslušného orgánu památkové péče, je-li k němu shledán důvod.

Tato připomínka je zásadní.

K § 53

Požadujeme, aby pro informování památkového ústavu orgánem památkové péče (odst. 1) byla stanovena výslovně lhůta.

Lhůtu 50 dní v odst. 2 považujeme za neodůvodněně dlouhou.

Tato připomínka je doporučující.

K § 54

Požadujeme, aby byla pro vydání posouzení orgánu památkové péče dle § 54 výslovná lhůta.

Tato připomínka je doporučující.

K § 65

Požadujeme, aby byla pro předání informace dle § 65 odst. 1 stanovena výslovně lhůta.

Tato připomínka je doporučující.

§ 72 odst. 1

Toto ustanovení je v tržním prostředí a v principech soukromého práva nesmyslné. Nemí možné, aby orgán památkové péče mohl libovolně stavební firmě nařídít provedení jakýchkoli prací. Požadujeme úpravu formulace.

Tato připomínka je doporučující.

Dále obecně

- návrh se soustředí na údržbu a konzervaci památkově chráněných objektů a opomíjí skutečnost, že nemovitě kulturní památky jsou užívány a z tohoto hlediska jsou kladeny nároky na jejich funkčnost, které odpovídají soudobým požadavkům. Památkově chráněné stavby nelze pouze konzervovat a chránit; naopak v historii bylo běžné, že na ně byly přidávány vrstvy, aniž by to bylo na újmu konečnému výsledku (viz např. katedrála sv. Víta v Praze). Památkový zákon by měl tento fakt lépe vyjadřovat.

- v návrhu chybí zásada komplexního přístupu ve smyslu ochrany památky spolu s jejím prostředím, které nemá být rušivé a snižovat kulturní hodnotu památky. Omezení reklamy v blízkosti památky, omezení rušivých funkcí např. noční podnik, zamezení kulturní dehonestace nevhodným využitím památky, ochrana vnitřní funkce spojené s kulturní hodnotou památky, hodnota obsahu, nehmotná kulturní hodnota.

- v návrhu chybí koordinace zákona s jinými zákony, především takovými, které se týkají oblasti, kde není uplatňován stavební zákon (dopravní cesty, řeky, koryta, nábřeží). Zásahy v tomto prostoru mohou výrazně narušit exploataci OUV památky (Outstanding universal value, viz. hodnoty UNESCO) - Praha je toho důkazem.

- v návrhu chybí přesná definice, co je přidanou hodnotou – objemem nadstandardní péče nad standardní údržbou. Bez této definice prací vzniká nerovnost mezi vlastníky památky vlastníkem objektu bez památkové hodnoty. Oba mají povinnost údržby, jen vlastník p. musí doplnit část nadstandardní.

- ve smyslu úvah o celostním chápání památky s komplexem kulturního, ale také přírodního prostředí, chybí v zákoně koordinační nástroj zahrnující související hodnoty celku. K tomuto vybízí dokument UNESCO o Historické městské krajině 2011, který není

v dokumentu zákona vůbec zohledněn. Není ani v části odůvodnění, ani v prováděcích vyhláškách, ani v předkládací zprávě. Z tohoto hlediska nezohledňuje zákon poslední stav poznání v oblasti teorie památkové péče jak domácí, tak světové.

V Praze dne 29. 5. 2015